

Panasz száma: 13/2015

Tárgy: panasz elbírálása

KORREKTOR

A PANASZBIZOTTSÁG

13/2015 (13.) számú

HATÁROZATA

A **Panaszbizottság** a továbbiakban: Panaszos az index.hu online hírportálon 2015. december 16-án megjelent „*Lázár fenyegeti a Telekomot*” című cikke kapcsán az index.hu szerkesztőségével (cím: 1033 Budapest, Flórián tér 1., továbbiakban: **Médiatartalom-szolgáltató**) szemben indított eljárása kapcsán a panaszt érdemben megvizsgálta. A panaszos az egyeztetés lehetőségével nem kívánt élni, így panaszbizottság ült össze az ügyben. A testület tagjai Bellai László, Rónai Balázs és Szigeti Péter voltak.

A panaszt a bizottság nem találta megalapozottnak.

A határozat ellen jogorvoslatnak van helye. A határozat felülvizsgálata annak közlésétől számított 5 munkanapon belül a Főszerkesztők Fórumához címzett, e-mailben vagy postán (cím: 1124 Levendula u. 11.) beküldött fellebbezéssel kérhető. A fellebbezést a Főszerkesztők Fórumának Elnöksége a következő rendes ülésén bírálja el.

INDOKOLÁS

I.

A panaszos az Index cikkét (http://index.hu/kultur/media/2015/12/16/lazar_a_telekomot_fenyegette_akos_miatt) a lelkiismeretes tájékoztatás szabályait sértőnek tartva levelében úgy fogalmaz: „*Az etikai kódex alapján egy írásnak manipulációtól mentesnek kellene lennie. A cikk már a címével is manipulál, ugyanis Lázár János, ahogy a pontos idézetben is szerepel, semmiféle fenyegetést nem tett, csupán egy kérdéssel példálózott.*”

Tekintettel arra, hogy panaszos a fent idézetnél részletesebben nem fejti ki bírálatát, a cím sérelmezésén túl más szöveghelyet azonosíthatóan nem kifogásol, a panaszbizottság elsősorban a cikk címét, illetve a cím és a cikk tartalmának összhangját vizsgálta.

Az ügy előzménye:

„*Ha a kormánynak nem tetszene a Telekom véleménye valamilyen témában, akkor most azonnal felmondhatná a szerződéseket velük?*” Ezt a kérdést tette fel Lázár János a cikk megjelenésének napján tartott sajtótájékoztatón arra reagálva, hogy a Magyar Telekom úgy döntött: Kovács Ákos egyik tévényilatkozatát, mely szerint „*a nőknek nem az a dolguk, hogy ugyanannyi pénzt keressenek, mint a férfiak*”, elfogadhatatlannak, a társaság kultúrájával összeegyeztethetetlennek tartja, ezért felbontja támogatói szerződését a popzenésszel.

Az Index cikkében a Kormányinfón elhangzottak felidézése után emlékeztet a politikus és az infokommunikációs cég korábbi konfliktusára – mely az akkor még Telekom-tulajdonú Origo szerkesztőségének Lázár János külföldi útjait vizsgáló publikációi kapcsán robbant ki.

A panaszban etikai kódexként említett [Önszabályozó Etikai Irányelvek](#) a lelkiismeretes tájékoztatás szabályait felsorolva említi, hogy „*az újságíró manipulációtól mentesen, azaz az események és folyamatok bemutatásának és nem befolyásolásának céljával végzi munkáját*”.

Az újságírás történetével egyidős – az online médiára különösen érvényes – felismerés, hogy az olvasó figyelmének megragadásában kulcsfontosságú címadás szükségképpen jelentésszűkítő, leegyszerűsítő nyelvi megoldásokat eredményez. Ez bizonyos mértékben elkerülhetetlen és elfogadott, ugyanakkor a manipulációtól való mentesség követelménye magában foglalja azt is, hogy a cikk címe nem állíthat érdemben többet, mást, mint maga a cikk. A Panaszbizottság álláspontja szerint a panaszolt cikk címe lényegét tekintve összhangban van a cikk tartalmával, és bár – a tömörítés igényéből fakadóan érhető módon – interpretációt tartalmaz, nem lépi túl a manipuláció határát. A Lázár Jánostól a cikkben foglalt idézetek pontosak, sok más orgánumban is hasonló módon bukkannak fel, az idézetekből pedig levezethető a cím állítása. A Panaszbizottság álláspontja szerint az Index a gyors és pontos tájékoztatás szakmai követelményeinek megfelelően dolgozta fel témáját.

A Magyar Értelmező Kéziszótár szerint a fenyeget szó jelentése: „*büntetés, megtorlás, ártalom kilátásba helyezésével ijeszt(get) vkit, vmit*”. Lázár János sajtótájékoztatón elhangzott kérdésének jelentéstani elemzésekor kizárni ezt, az írás címében is használt értelmezést nem lehet – különös tekintettel arra, hogy az egy nappal később bekövetkezett szerződésfelmondás (<http://www.kormany.hu/hu/a-kormanysovivo/hirek/az-osszes-miniszterium-felmondja-szerzodeset-a-magyar-telekossal>) tükrében valóban fenyegetésnek látszik, ami az adott pillanatban túlzásnak tűnhetett. A cikk címét követő első mondat pedig már árnyaltabban fogalmaz: a miniszter szavait itt már pontosítva, „*fenyegetéssel felérő*” kérdésnek minősíti a szerző. Ezt a megfogalmazást keménynek, de akár puhának, óvatoskodónak is tekinthetjük – személyes, stiláris ízléstől, politikai vonzalomtól függően. Manipulatívnak azonban szakmai meggyőződésünk szerint megalapozottan sem a cím, sem a cikk belső, úgynevezett kenyérszövege nem nevezhető.

A panaszbizottság így megállapította, hogy az Index a panaszos által megjelölt pontban nem vétett az etikai irányelvek ellen.

Budapest, 2016. március 9.

Bellai László

Rónai Balázs

Szigeti Péter